



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 59.702/1/V
van 29 juli 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Historisch gegroeid bedrijf Brouwerij Lindemans te Sint-Pieters-Leeuw'’

Op 29 juni 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 16 augustus 2016,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Historisch gegroeid bedrijf Brouwerij Lindemans te Sint-Pieters-Leeuw’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 26 juli 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan CLEMENT en Kaat LEUS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Leen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 juli 2016.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Krachtens artikel 2.2.7, § 7, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO) stelt de Vlaamse Regering het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast “binnen honderdtachtig dagen na het einde van het openbaar onderzoek”. Als een advies van de Raad van State nodig is, wordt deze termijn krachtens artikel 2.2.7, § 9, tweede lid, van de VCRO geschorst gedurende de volledige duur van de behandeling van de adviesaanvraag door de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met een maximum van dertig dagen.

Toen die regeling werd aangenomen bevatte artikel 84, § 1, van de wetten op de Raad van State onder andere de mogelijkheid te verzoeken het advies binnen een termijn van dertig dagen mede te delen. Die mogelijkheid bestaat nog steeds, maar ingevolge een wetswijziging is eraan toegevoegd dat de termijn van dertig dagen van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.¹ Die regeling van automatische termijnverlenging is ingevoerd gelet op de overbevraging waarmee de afdeling Wetgeving elk jaar tijdens de maanden juli, augustus en september kampt.²

De Raad van State geeft dan ook ter overweging, teneinde problemen met de tijdige definitieve vaststelling van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen door de Vlaamse Regering in de toekomst te vermijden, om artikel 2.2.7, § 9, tweede lid, van de VCRO aan te passen teneinde rekening te houden met de hypothese van automatische termijnverlenging bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, laatste zin, van de wetten op de Raad van State, bijvoorbeeld door in dat geval de maximale schorsingstermijn van dertig dagen met vijftien dagen te verlengen of door eenvoudigweg het maximum van dertig dagen weg te laten.

STREKKING EN RECHTSGROND

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Historisch gegroeid bedrijf Brouwerij Lindemans te Sint-Pieters-Leeuw’ definitief vast te stellen.

¹ Wet van 20 januari 2014 ‘houdende hervorming van de bevoegdheid, de procedureregeling en de organisatie van de Raad van State’.

² *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 36.

4. In het derde lid van de aanhef van het ontworpen besluit wordt onder meer verwezen naar de artikelen 18, 27, § 3, eerste lid, 28 en 36ter, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ (hierna: het Natuurdecreet).

De andere decretale bepalingen die in het eerste, het derde en het vierde lid van de aanhef van het ontworpen besluit worden aangehaald evenals artikel 17, § 3, tweede lid, van het Natuurdecreet bieden rechtsgrond voor de ontworpen regeling.

Het blijkt niet dat die regeling rechtsgrond zou vinden in de artikelen 18, 27, § 3, eerste lid, 28 en 36ter, § 1, van het Natuurdecreet.

ONTVANKELIJKHEID EN VORMVEREISTEN

5. In de aanhef van het ontworpen besluit en in de toelichtingsnota wordt vermeld dat een onderzoek tot milieueffectrapportage is uitgevoerd (hierna: MER-screening), waarvan de conclusie – dat het voorliggende plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-milieueffectenrapport niet nodig is – door de dienst Milieueffectrapportagebeheer (hierna: de dienst Mer) van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (hierna: het Departement LNE) op 28 oktober 2015 is goedgekeurd. Dat onderzoek en die goedkeuringsbeslissing zijn bij het ontworpen besluit gevoegd als bijlage VI.

Bij de MER-screening van een uitvoeringsplan moet, uit het oogpunt van de milieueffecten, voor elke zone van het plan in de eerste plaats de vergelijking worden gemaakt tussen de verordenende voorschriften van het bestaande plan en die van het voorgenomen plan (hierna: de planologische toets). Wanneer uit de planologische toets blijkt dat er zich inzake milieueffecten een relevante wijziging voordoet, moet deze wijziging bij het onderzoek worden betrokken. Voor het uitvoeren van een volledig en zorgvuldig effectenonderzoek kan de voornoemde planologische toets echter niet volstaan wanneer de betrokken percelen zich vanuit milieuoogpunt in een bijzondere feitelijke situatie bevinden, zoals bij de vastgestelde aanwezigheid van waardevolle natuurelementen. In dat geval moet ook worden nagegaan of er, gelet op die bestaande feitelijke toestand, milieueffecten kunnen zijn bij de realisatie van het voorgenomen plan.³

Terecht heeft het Departement LNE in zijn advies van 19 juni 2015 over het ontwerp opgemerkt dat als, ten opzichte van de versie die aan de dienst Mer is voorgelegd, het plan wordt gewijzigd naar aanleiding van “de plenaire vergadering, het openbaar onderzoek of andere redenen” er dient op te worden toegezien dat “[de] wijzigingen voldoende gevat zijn door de milieubeoordelingsprocedure”.

Of de uitgevoerde MER-screening in dit geval aan alle voornoemde voorwaarden voldoet, vergt ook een beoordeling van feitelijke gegevens, die de afdeling Wetgeving van de Raad van State niet kan uitvoeren, zodat op dit punt een voorbehoud dient te worden gemaakt.

³ RvS 24 juni 2016, nr. 235.218, *nv Santerra*.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Uit opmerking 4 hiervoor volgt dat in het derde lid van de aanhef, enerzijds, een verwijzing moet worden toegevoegd naar artikel 17, § 3, tweede lid, van het Natuurdecreet en, anderzijds, de verwijzing naar de artikelen 18, 27, § 3, eerste lid, 28 en 36^{ter}, § 1, van hetzelfde decreet moet worden geschrapt.

Bijlage II - Stedenbouwkundige voorschriften

Artikel 1.5, vierde lid, van de stedenbouwkundige voorschriften

7. Het ontworpen artikel 1.5, vierde lid, van de stedenbouwkundige voorschriften bepaalt dat de daarin geveiseerde handelingen “zijn toegelaten voor zover daarbij gebruik wordt gemaakt van de technieken van natuurtechnische milieubouw”.

De toelichtingsnota stelt over dat verordenende voorschrift evenwel het volgende:

“Indien mogelijk en opportuun worden bij voorkeur de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd (...). Het betreft een aanbeveling die niet verordenend wordt vastgelegd”.⁴

De toelichtingsnota moet worden aangepast aan het feit dat het voornoemde artikel 1.5, vierde lid, wel degelijk verplicht tot het gebruik van “de technieken van natuurtechnische milieubouw”.

Artikel 2.1 van de stedenbouwkundige voorschriften

8. Het perceel nr. 423/3c, dat gelegen is ten westen van de brouwerij en paalt aan de Laarbeek en de N282, wordt op het in bijlage I bij het ontworpen besluit opgenomen verordenend grafisch plan in zijn geheel ingekleurd als natuurgebied en aangeduid als onderdeel van een “grote eenheid natuur”. Dit perceel is volgens het ontworpen artikel 2.1, eerste lid, van de stedenbouwkundige voorschriften bestemd voor “de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en bos”. In de als bijlage VI bij het ontworpen besluit opgenomen MER-screening wordt uiteengezet dat het verlies aan natuurgebied aan de oostzijde van de brouwerij gecompenseerd wordt door onder meer het perceel nr. 423/3c tot natuurgebied te bestemmen, zodat langs de Laarbeek een verbinding wordt gecreëerd met het aan de overzijde van de N282 gelegen natuurgebied.

Er dient evenwel te worden vastgesteld dat het ontworpen artikel 2.1, derde lid, van de stedenbouwkundige voorschriften er toe strekt om het gebruik van (een deel van) het

⁴ Zie de in bijlage IIIa opgenomen toelichtingsnota, tekst, p. 24, *in fine*.

perceel nr. 423/3c als woonperceel te bestendigen.⁵ Het voornoemde gebruik is onverenigbaar met de bestemming als natuurgebied.

Aldus bevat het ontworpen besluit geen rechtszeker voorschrift inzake de bestemming van het perceel nr. 423/3c. Om op een rechtszekere wijze het gebruik van (een deel van) het perceel nr. 423/3c als woonperceel te bestendigen dient dit (deel van het) perceel op het verordenend grafisch plan afgezonderd te worden in een afzonderlijke zone waarvoor aangepaste stedenbouwkundige voorschriften worden uitgewerkt die, omwille van de voornoemde onverenigbaarheid, niet de bestemmingsvoorschriften voor een natuurgebied kunnen zijn en waarbij ook niet valt in te zien dat de opname van dit (deel van het) perceel in een “grote eenheid natuur” zou kunnen worden verantwoord. Vervolgens moet het ontworpen derde lid van artikel 2.1 van de stedenbouwkundige voorschriften worden geschrapt.

Wanneer de stellers van het ontworpen besluit het gebruik van (een deel van) het perceel nr. 423/3c als woonperceel willen bestendigen dienen zij verder na te gaan of bij de procedure van totstandkoming van het uitvoeringsplan in het algemeen en bij de MER-screening in het bijzonder (zie opmerking 5 hiervoor) afdoende is stilgestaan bij de gevolgen van die bestendiging. Aangezien dit nazicht ook een beoordeling van feitelijke gegevens vereist dient de afdeling Wetgeving van de Raad van State ook op dit punt een voorbehoud te maken. Hoe dan ook dient de toelichtingsnota daarover te worden aangevuld.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Leen VERSCHRAEGHEN

Jo BAERT

⁵ Op het informatieve plan in de bij het ontworpen besluit gevoegde bijlage IV wordt overigens enkel voor het achterste deel van het perceel nr. 423/3c aangeduid dat het een groene bestemming krijgt.